

Človeka ovekovečijo njegova dela (Ivan Tavčar, tema kulturne klepetalnice)

Ministrstvo za kulturo je leto 2023 proglasilo za Tavčarjevo leto in nosi pomembno sporočilo, da naša država kulturo razume kot vrednoto samo po sebi, kot je povedal državni sekretar Matevž Čelik.

Ivan Tavčar, pisatelj iz obdobja slovenskega realizma, ki je napisal preko štirideset del (novel, črtic, povesti in romanov), je slovenski prostor zaznamoval ne samo kot ploden pisatelj, ampak tudi kot pravnik, uspešen politik, gospodarstvenik, podpornik in sodelavec mnogih društev ter organizacij, zato si zaradi svojega vsestranskega uspešnega delovanja vsekakor zasluži, da se v tem, njemu posvečenem letu, spomnimo nanj.

Ob letošnji izdaji knjige o pisateljevem življenju avtorice Urške Perenič Na valovih življenja, številnih dogodkih, natečajih, razstavah, predavanjih, literarnih srečanjih, avgustovskem Filmskem festivalu pod zvezdami na Visokem, smo želeli tudi člani kulturne klepetalnice (KK) obeležiti to pomembno leto.

Med predavanjem je mentorica te skupine predstavila čas in razmere, v katerih je ustvarjal pisatelj, razkrila marsikatero podrobnosti iz njegovega življenja, polnega raznolikih in razvejanih dejavnosti, njegov vzpon na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Razkrila nam je tudi življenjsko pot njegove žene, vsestransko dejavne Franje Tavčar, ki je bila ves čas trdna opora svojemu možu; bila pa je tudi sama velika humanitarka, aktivistka na področju ženskih pravic, podpornica mladih umetnikov, prva slovenska dvorna dama jugoslovanske kraljice Marije Karađorđević, zavedna Slovenka.

Tavčarja pravzaprav poznamo bolj kot literata, predstavnika slovenskega realizma z elementi romantike. Kdo ne pozna njegove zbirke Med gorami, posebej črtice Šarevčeva sliva, zgodovinskega romana Visoška kronika, najlepše ljubezenske povesti Cvetje v jeseni, povesti V Zali s štirimi novelami, ki jih povezuje vodilna misel, da je ljubezen vsem v pogubo, utopičnega romana 4000?

To so bila tudi Tavčarjeva dela, ki smo jih izbrali za izhodišče sredinega srečanja, ki se je kot po navadi prehitro končalo v pogovoru, kritičnem razmišljanju ob znanih besedilih in njihovih glavnih osebah, položaju kmečkega človeka v času med 19. in 20. stoletjem, socialnem statusu posameznika in značilnosti družbe, slogu in tematiki pisateljevega pisanja, njegovemu domoljubju in poveličevanju kmečkega človeka. V poplavi sodobne literature bi lahko večkrat segli po delih (domačih ali tujih klasikov), ki so še vedno aktualna, prvovrstna in vrhunska.

Mentor KK,
N. L. Ujčič